

XIII. Česko-slovenské dialógy o bolesti, 6. – 8. októbra 2011, Košice

MUDr. Darina Hasarová

ALGOS, s. r. o., Ambulancia chronickej bolesti

Paliat. med. liec. boles., 2012, 5(1): 37–38

Šiesteho až ôsmeho októbra 2011 privítala východoslovenská metropola Košice nielen algeziológov z celého Slovenska a Česka, ale aj iných odborníkov, ktorých problematika bolesti zaujala a majú k nej čo povedať. Napriek tomu, že mnohí museli prekonať vzdialenosť naprieč celým Slovenskom, veľmi miho nás prekvapila bohatá účasť českých kolegov. Pomohlo tomu na jednej strane priame letecké spojenie, ale na druhej strane, mnohí českí kolegovia prišli na chuť cestovaniu vlakom. Už na Európsky kongres do Hamburgu mnohí volili túto formu cestovania, spoznali jeho výhody a hneď nato si cestu zopakovali aj na východ, do Košíc. Nosnou témou kongresu bola „akútna bolesť“ a „vplyv bolesti na spoločnosť“. V priebehu dva a pol dňa bolo celkovo prezentovaných 49 lekárskych prednášok, 11 prednášok v rámci sesterskej sekcie, 5 firemných sympózií a 8 posterov pripravených českými a slovenskými lekármi a sestrami.

Kongres slávnostne otvorila prezidentka kongresu MUDr. Marta Kulichová, CSC., za účasti primátora Košíc MUDr. Richarda Rašiu a zástupcu LF UPJŠ Košice prof. MUDr. Andreja Jenču. Predovšetkým prof. Jenča ako hlavný odborník pre stomatologiu vyzdvihol úzke prepojenie algeziológie a stomatológie.

Hneď úvodná prednáška doc. Kráľinského „Bolesť v detskom veku – od minulosti po prítomnosť“ bola oživením problematiky detskej bolesti, jej dôležitosti, ale aj náročnosti, aj keď väčšina z nás sa s detskou bolesťou stretáva len sporadicky.

Obsahom, problematikou aj prezentáciou zaujala prednáška dr. Irmiša z Psychiatrie a Psychosomatiky z Prahy. V určitých momentoch doslova vstupoval do nášho svedomia a poukazoval na chyby zdravotníckych pracovníkov v komunikácii, v prístupe a konaní s bolestivým pacientom. Známym faktom, že objektívny nález niekedy nekoreluje so subjektívnymi údajmi, nesmie byť dôvodom na zľahčovanie až negáciu pacientových ťažkostí. Časový stres v ambulanciách, nadhodnocovanie objektívnych ukazovateľov a chýbanie empatie a komplexného pohľadu na pacienta s bolesťou je

Obrázok 1. Predsedníctvo pri slávnostnom otvorení: Dr. Kulichová Marta, prezident kongresu, Dr. Raši Richard, primátor Košíc, prof. Dr. Jenča Andrej, zástupca LF UPJŠ Košice, prof. Dr. Rokyta Richard, viceprezident kongresu, doc. Martuliak Igor, prezident vedeckého výboru, Snopková Jana, prezidentka sekcie algeziologických sestier

častou príčinou terapeutického zlyhania lekára a nespokojnosti pacienta.

Nosnou témou bloku prednášok o akútnej bolesti bol servis akútnej bolesti. Organizácie akútnej a pooperačnej bolesti naráža v praxi na množstvo prekážok spojených s kompetenciami, personálnym zabezpečením nepretržitej služby aj so vzdelávaním zdravotníckeho personálu v problematike riešenia akútnej a pooperačnej bolesti, čiže interdisciplinárny prístup. Napriek tomu, že vieme, prečo je potrebné bolesť tíšiť, že vieme, ako ju tíšiť, poznáme celú plejádu postupov, prax je stále smutná. Hoci bežne vo svete je servis akútnej bolesti štandardnou účasťou zdravotnej starostlivosti, na Slovensku je to ešte stále priekopnícka činnosť.

Druhou hlavnou témou bol vplyv bolesti na spoločnosť. So zaujímavými informáciami vystúpila dr. Vavrová zo Sociálnej poisťovne v prednáške „Bolesť z hľadiska práceneschopnosti a invalidity“. Za posledných 10 rokov sa len počet novo priznaných invalidných dôchodkov pri muskuloskeletálnych ochoreniach zvýšil sedemnásobne. Problém je aj v zlej komunikácii medzi lekármi. Pacient je mnohokrát podrobne, dôsledne a erudovane vyšetrený a liečený viacerými odborníkmi, ktorí navzájom o sebe nevedia. Absolvuje množstvo vyšetrení, ktoré sú veľakrát finančne náročné, ale tým, že odborníci

Obrázok 2. Pohľad na účastníkov kongresu

navzájom nie sú informovaní, dochádza k ich duplicite. Postupný nárast ochorení muskuloskeletálneho systému premietla do grafov a čísiel a poukázala na obrovský finančný vplyv na spoločnosť za posledných 10 rokov.

Spravidla počas Česko-slovenských dialógov o bolesti prebieha málo známa celosvetová akcia „Hlas pre hospice“. Akcia, ktorá je na Slovensku málo propagovaná, o ktorej sa málo vie, je celosvetovo organizovaná každý druhý rok formou koncertov a verejných vystúpení na podporu hospicov. Pri tejto príležitosti sme už druhýkrát spolu s dr. Jakubíkovou viedli večernú diskusiu o problematike bolesti a hospicovej starostlivosti v košíckom štúdiu rádia Lumen. Tentoraz sme využili príležitosť a do večernej relácie rádia Lumen navrhli ďalších hostí: dr. Fabuša, nestora slovenskej algeziológie a hospicového hnutia,

a dr. Mičiakovú, riaditeľku hospicu Dom pokoja a zmiernu sv. Bernadety v Nitre spolu s hlavnou sestrou hospicu. Cieľom účasti v týchto reláciách je poskytnúť základné informácie o problematike širokej verejnosti, dostať odbor do povedomia laickej verejnosti a aj takýmto spôsobom propagovať tíšenie bolesti a paliatívnu starostlivosť.

Stalo sa už peknou tradíciou, že na Slovensku organizátori v rámci kongresu pripravujú zaujímavé aktivity na priblíženie histórie a kultúry daného mesta či regiónu. Tieto aktivity si obzvlášť cenia kolegovia z Česka. Napriek bohatému odbornému programu vďaka precíznej práci

organizátorov bol vytvorený aj časový priestor na prehliadku historickým centrom mesta. Aj keď počasie veľmi neprialo, fundovaný výklad prierezom košickej histórie zanechal v účastníkoch vynikajúci dojem a rozšíril všeobecný rozhľad, čo si myslím, by malo byť pravidlom každého kongresu. Veď ako sa vraví, „nielen chlebom je človek živý“. V závere by som chcela vyzdvihnúť perfektne zohranú prácu organizátorov, ktorí opäť zdvihli latku vyššie a kongres bol hodnotený ako jeden z najlepších. Odborný program, priestorové a technické zabezpečenie, spoločenský a kultúrny program či prehliadka

mesta boli precízne koordinované, takže kongres prebiehal plynule a v pokojnej atmosfére. Nuž, budúci organizátori budú mať čo robiť, aby udržali nový štandard.

MUDr. Darina Hasarová
ALGOS, s. r. o., Ambulancia
chronickej bolesti
Hollého 14, 081 81 Prešov
hasaroda@gmail.com

Deň subkatedry algeziológie 13. 4. 2012, Banská Bystrica

doc. MUDr. Igor Martuliak, PhD.

Algeziologická klinika SZU FNŠP F. D. Roosevelta, Banská Bystrica

Dňa 13. apríla 2012 sa v hoteli Dixon v Banskej Bystrici konal piaty ročník odborného seminára s názvom Deň subkatedry algeziológie, ktorý (ako z názvu vyplýva) organizovala Subkatedra algeziológie KAIM LF SZU so sídlom v Banskej Bystrici.

Po dohovore členov výboru SSŠLB, na rozdiel od minulých rokov, bol seminár koncipovaný ako monotematický. Na tento rok sme zvolili tému FBSS (Failed-Back Surgery Syndrome), ktorú sme v prvom bloku poňali medziodborovo z pohľadu neurológa, neurochirurga, fyziatra a algeziológa. Do druhého bloku sme zaradili 5 algeziologických kazuistik. Išlo o veľmi zaujímavé a pre prax každého algeziológa pouč-

né príbehy pacientov s väčšinou komplikovaným priebehom a niekedy aj s nezládnutou diagnostikou a liečbou prípadov po operácii dolného chrbta. Prítomní si v bohatej diskusii zopakovali svoje poznatky z odboru s klinickými skúsenosťami popredných slovenských odborníkov, ale aj radových algeziológov.

Na seminári sa zúčastnilo 81 účastníkov, z toho 63 lekárov – algeziológov, ale aj praktických lekárov, neurológov, ortopédov, fyziatrov a chirurgov a 18 algeziologických sestier. Seminár sa stretol s priaznivým ohlasom u väčšiny zúčastnených odborníkov s prejavmi ich spokojnosti.

Okrem miesta prezentácie odborných skúseností a poznatkov z algeziologickej praxe sa

tento seminár stáva aj možnosťou pravidelného spoločenského stretnutia kolegov a priateľov z odboru liečby bolesti. Teším sa preto, že Deň subkatedry algeziológie sa stal už tradíciou a obľúbeným odborným a spoločenským stretnutím algeziológov z celého Slovenska.

doc. MUDr. Igor Martuliak, PhD.
odborný garant seminára

doc. MUDr. Igor Martuliak, PhD.
Algeziologická klinika SZU
FNŠP F. D. Roosevelta
Nám. K. Svobodu 1,
975 17 Banská Bystrica
imartuliak@nspbb.sk

Jaroslav Opavský:

BOLEST V AMBULANTNÍ PRAXI

Kniha je psána tak, aby mohla byť pomôckou v denní praxi všeobecných praktických lekárov a specialistů tých oborů, kteří se pravidelně setkávají s pacienty s bolestmi, při hledání cest, jak jim pomoci. Seznamuje čtenáře s úspěšnými nebo potenciálně úspěšnými léčebnými postupy z celého „publikujícího“ světa, obsahuje poznatky jak našich, tak i zahraničních autorů, až do jara roku 2010. Kniha je určena i studentům medicíny a také zdravotníkům a studentům nelékařských zdravotnických oborů, aby z ní mohli čerpat nejen informace, ale především inspirace k hledání cest, jak věčnou bolest co nejúčinněji potlačovat a zvládat.

Maxdorf 2011, edice Jessenius, ISBN: 978-80-7345-247-6, 398 s.

Objednávejte na: Maxdorf, Na Šejdru 247, 142 00 Praha 4, telefonicky: 00420 2 4101 1681 alebo emailom: knihy@maxdorf.cz

www.maxdorf.cz